

Evid. č.: 6808/20
Košice 28. augusta 2020

Stanovisko komisie ku knihe *Láske sa treba učiť*

Na pracovnom stretnutí subkomisie KBS pre katolícke školy 25. augusta 2020 v Banskej Bystrici opakovane zazneli z radov jej znalcov z viacerých diecéz Slovenska vážne výhrady voči sérii príručiek sexuálnej výchovy pod názvom *Láske sa treba učiť* od autorov Ezia Acetiho a Stefanie Caglianiovej. Keďže túto publikáciu vydalo vydavateľstvo Nové Mesto blízke katolíckemu Hnutiu fokoláre a publikácia je propagovaná v katolíckom prostredí, zaoberali sme sa ňou v rámci našej komisie. Zjavne u mnohých vyvoláva pohoršenie a u mnohých pohoršenie ešte môže vyvolať. Prvý diel knihy, určený deťom vo veku 4 – 7 rokov, bol predmetom krátkej diskusie na stretnutí subkomisie pre katolícke školy (22. januára 2020) a najmä na dvoch pracovných stretnutiach subkomisie pre školské vyučovanie náboženstva (18. februára 2020 a 9. – 10. júna 2020). Aj na základe výhrad formulovaných počas týchto diskusií vydal Mons. Ján Orosch zákaz používať predmetnú učebnicu v katolíckych školách a pri vyučovaní náboženskej výchovy na území Trnavskej arcidiecézy.

Pre vážnosť situácie je dôležité, aby sme v tejto veci zaujali jednotné stanovisko. Znalci subkomisie KBS pre katolícke školy nám na ostatnom stretnutí odporučili, aby to bolo stanovisko odmietavé.

Najdôležitejšie výhrady k prvej časti predmetnej knihy, ktorých časť odznela aj na spomínaných pracovných stretnutiach subkomisie KBS pre školské vyučovanie náboženstva, sú uvedené na internetovej stránke Arcibiskupského úradu v Trnave. Dovoľujem si však predložiť niektoré z výhrad znalcov subkomisie KBS pre katolícke školy, ktoré odzneli na spomínanom poslednom pracovnom stretnutí a ktoré sa týkajú druhého zväzku predmetnej knižnej publikácie. Tieto výhrady budú istotne taktiež súčasťou viacerých podrobnejších recenzií. Zdá sa, že druhá časť tejto publikácie je omnoho neprijateľnejšia ako prvá (ktorej riziko je pre viacerých plne viditeľné iba v kontexte druhej):

Kniha je absolútne nevhodná pre danú cieľovú skupinu (deti vo veku 8 – 11 rokov). Je v nej skryté výrazné riziko skorej sexualizácie detí a viacerí znalci ju aj vnímajú ako jasný pokus o skorú sexualizáciu detí.

Z publikácie nie je nijak zrejmé, že ide o snahu prezentovať katolícky pohľad na ľudskú sexualitu. To, že publikácia má byť určená prioritne katolíckemu prostrediu,

je zrejme iba z toho, kto knihu preložil a vydáva, z propagačných akcií v katolíckom prostredí a najmä odporúčaní či mini recenzií na jej obale.

Znalci vyslovili vážne výhrady, že v celom texte absentuje akákoľvek zmienka o manželstve, manželoch či sobášoch, nehovoriac o záväznosti celoživotného manželského sľubu. V knihe sa používa iba termín partneri (porov. napr. str. 40: „*To sa pravdepodobne stalo aj medzi tvojou mamou a твоjím otcom: vybrali si jeden druhého a rozhodli sa spojiť svoje životy, a založiť si rodinu. Z lásky, ktorú si vzájomne odovzdali, si sa narodil.*“ či str. 45, kde je uvedené: „*Ako žena alebo muž aj ty budeš môcť splodiť dieťa, priviesť ho na svet a stať sa rodičom.*“) Rovnako v celej knihe nie je žiadna zmienka o Bohu ani o Božom zámere s človekom.

Publikácia je spracovaná zmätočne, autori aj miestami priamo pripúšťajú, že je nevhodná pre danú vekovú skupinu, ale napriek tomu pokračujú vo svojom pohoršujúcom texte. Na str. 48 napríklad uvádzajú: „*Nech ťa to teraz netrápi. Možno si ešte príliš malá na to, aby si dobre pochopila, čo to znamená mať pohlavný styk.*“ Napriek tomu na ďalších stranách pre deti, o ktorých podľa predchádzajúcich slov vedľa, že sú ešte čisté a nie sú schopné plne pochopiť ľudskú sexualitu v jej fyzickom vyjadrení, vysvetľujú podrobnosti sexuálnej praxe.

Spôsob, akým sú spracované jednotlivé témy, vnímajú viacerí znalci veľmi rozpačito a vo viacerých bodoch priamo ako prezentovanie názorov, ktoré sú z pohľadu katolíckeho morálneho učenia heterodoxné. Príkladom je spracovanie témy *Čo je to masturbácia?* na str. 53. Tento problém, s ktorým mnoho mladých ľudí zápasí dlhé roky a vplýva to napr. aj na ich manželský život, je prezentovaný ako niečo dobré, čo súvisí s objavovaním vlastného tela, a text navodzuje dojem, že vekovú skupinu detí na prvom stupni ZŠ nepriamo povzbudzuje, aby začali „experimentovať s dotykmi“. Nerozlišuje sa medzi dobrom a zlom, ako dobré je prezentované to, čo je príjemné.

Explicitný návod na použitie prezervatívu, ktorý je v knihe uvedený veľmi naturalistickým spôsobom (na str. 54), viacerí znalci subkomisie, ktorí sú otcami či matkami rodín, označili za priamy útok na nevinnosť dieťaťa vo veku, keď sa pripravuje na prvé sväté prijímanie, žije svoje detstvo a o sexuálnom živote vôbec nerozmýšľa. Je zarážajúce (odhliadnuc od už viackrát zdôrazňovanej úplnej vekovej nevhodnosti), že autori síce okrajovo spomínajú prirodzené metódy plánovania rodičovstva, ale ako niečo, čo je v podstate na rovnakej úrovni ako antikoncepcia.

Na tej istej strane publikácie je článok venovaný potratu. Umelý potrat je tu síce veľmi zľahka prezentovaný ako niečo nedobré, ale pod vetu *Bolo by pekné, keby sa spoločnosť rozhodla podporiť život každého tým, že by čo najviac odstraňovala príčiny ťažkostí jednotlivých osôb alebo párov* by sa istotne podpísali aj aktivisti za právo na umelý potrat, ktorí ho tiež deklaratívne vnímajú ako určité zlo. Nie je tu žiadne rozhodné slovo o tom, že ide o vraždu bezbranného a jeden z najzávažnejších hriechov, ktorý Cirkev vníma ako veľmi ťažký zločin.

Na str. 57 sa autori venujú otázke AIDS. Článok neobsahuje žiadnu zmienku o tom, že táto choroba je zväčša dôsledkom ťažkej morálnej nezriadenosti života infikovaného,

a venuje sa iba sexuálnym chorobám bez vysvetlenia toho, že sú vo väčšine prípadov dôsledkom nezriadeného života a nevery. V texte knihy sa píše: „Je nutné chrániť sa pred sexuálnymi chorobami, a teda vyhýbať sa vzťahom s infikovanými ľuďmi a nepoužívať ihly alebo striekačky, ktoré už použili iní.“ (text určený deťom v druhej až štvrtej triede ZŠ!). Záver článku je však podľa znalcov úplným výsmechom toho, čo by mala byť výchova k zodpovednému prežívaniu sexuality podľa učenia Cirkvi, a neobsahuje žiadnu zmienku o veľkej cene sexuálnej zdržanlivosti a čistoty: „Kto sa napriek tomu rozhodne mať sexuálny styk s ľuďmi chorými na AIDS, musí sa chrániť použitím prezervatívu, ktorý zabraňuje kontaktu medzi pohlavnými orgánmi.“

Znalci komisie vyslovili taktiež vážne výhrady k niektorým formuláciám uvedeným v metodickej *Príručke pre vychovávateľov a rodičov*, ktorá je prílohou predmetnej knižnej publikácie. Obsahuje *Chartu zámerov sexuálnej výchovy*, ktorej pôvod nie je v publikácii nijak špecifikovaný, a pri mnohých jej formuláciách s údivom možno konštatovať podobnosť s manuálmi viacerých príručiek od aktivistov „rodového scitlivovania“. Citujem napríklad túto vetu zo str. 13 príručky: „Sexuálna výchova nesmie byť dôvodom na zanedbávanie niekoho, pretože každá osoba si zaslúži najvyššiu úctu a dôstojnosť, preto treba hovoriť aj o homosexualite, transsexualite a pod., aby sme všetkým pomohli stať sa slobodnými ženami a mužmi, pánni vlastných emócií a inštinktov.“

Znalci upozornili taktiež na inú výrazne zmätočnú definíciu, ktorá je v príručke uvedená. Je ňou formulácia svedomia, ktorá odporuje kresťanskej antropológii a prezentuje človeka ako toho, ktorý je mierou samého seba, ktorého cieľom nie je ani tak plniť Božiu vôľu, ako „byť sám sebou“ na základe „rozličných skúseností“. O svedomí autori na str. 27 píše: „Svedomie je v podstate tá schopnosť, ktorá pomáha vhodne zosúladiť rôzne skúsenosti a spôsobilosti človeka, aby každý bol sám sebou vo všetkom, čo robí.“

Myslím, že aj týchto niekoľko uvedených výhrad je dostatočným dôvodom na to, aby sme sa danou publikáciou čo najskôr zaoberali a ako tí, ktorým bola zverená starostlivosť o nesmrteľné duše, vydali spoločné jasné stanovisko, ktoré bude v súlade s evanjeliom a s katolíckym pohľadom na človeka.

 KOMISIA PRE
KATECHIZÁCIU
A ŠKOLSTVO
KONFERENCIA BISKUPOV SLOVENSKA

✠ Mons. Bernard Bobek

košický arcibiskup metropolita

predseda komisie KBS pre katechizáciu a školstvo